Svanemærkning af

Rens af væskeskadet elektronik

Version 1.0 • datum – datum

Udkast til brug for høring

Nordisk Miljømærkning

Indhold

Hvad er Svanemærket rens af væskeskadet elektronik? 3
Hvorfor vælge Svanemærkning? 3
Hvad kan Svanemærkes? 3
Hvordan ansøger man? 4
1.1 Overordnet kravområde, beskrivelse af serviceydelsen 5
1.2 Ydelsens effektivitet og kvalitet 5
1.3 Miljøkrav 6
1.4 Kvalitets- og myndighedskrav 10
Regler for Svanemærkning af serviceydelser 12
Efterkontrol 12
Kriteriernes versionshistorik 13
Nye kriterier 13

Bilag 1 Laboratorier og metoder til prøve og analyse

108 Rens af væskeskadet elektronik, version 1.0, dato

Adresser

Nordisk Ministerråd besluttede i 1989 at indføre en frivillig officiel miljømærkning, Svanemærket. Nedenstående organisationer/virksomheder har ansvaret for det officielle miljømærke Svanen, tildelt af det respektive lands regering. For yderligere oplysninger se hjemmesiderne:

Danmark
Miljømærkning Danmark
Fonden Dansk Standard
Göteborg Plads 1, DK-2150 Nordhavn
Fischersgade 56, DK-9670 Løgstør
Tel: +45 72 300 450
info@ecolabel.dk
www.ecolabel.dk

Island
Norræn Umhverfismerking
á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavik
Tel: +354 591 20 00
ust@ust.is
www.svanurinn.is

Finland
Miljömärkning Finland
Urho Kekkosen katu 4-6 E
FI-00100 Helsingfors
Tel: +358 9 61 22 50 00
joutsen@ecolabel.fi
www.ecolabel.fi

Norge
Miljømerking Norge
Henrik Ibsens gate 20
NO-0255 Oslo
Tel: +47 24 14 46 00
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Sverige
Miljömärkning Sverige
Box 38114
SE-100 64 Stockholm
Tel: +46 8 55 55 24 00
info@svanen.se
www.svanen.se

Dette dokument må kun kopieres i sin helhed og uden nogen form for ændring. Citater fra dokumentet kan benyttes, hvis kilden, Nordisk Miljømærkning, angives.

Hvad er Svanemærket rens af væskeskadet elektronik?

Svanemærket rens af væskeskadet elektronik er en serviceydelse, hvor man redder/reparerer elektronik som laptops, tablets, mobiltelefoner og smart watches, hvis disse har været udsat for en væskeskade fra fx kaffe, vin eller sodavand. I den svanemærkede serviceydelse er der krav til, at rensningen foregår hurtigt og effektivt, og at det gøres med et rimeligt forbrug af energi og vand, - og kun med miljømærkede rengøringsmidler. Desuden sikrer Svanen, at de elektroniske dele der udskiftes, eller de elektronikprodukter, som alligevel ikke kan reddes, håndteres forsvarligt i affaldsfasen.

Svanemærket rens af væskeskadet elektronik:

- Har en høj redningsprocent og sikrer hurtig service
- Har begrænset forbrug af energi og vand
- Bruger udelukkende svanemærkede rense- og rengøringsmidler
- Sikrer korrekt håndtering af elektronikaffald

Hvorfor vælge Svanemærkning?

- Rens af væskeskadet elektronik kan anvende varemærket Svanen i sin markedsføring. Svanemærket nyder meget stor anerkendelse og troværdighed inden for Norden.
- Svanemærket er en enkel måde at kommunikere miljøarbejde og miljøengagement til kunderne.
- Svanemærket tydeliggør, hvilke miljøbelastninger der er vigtigst og viser dermed, hvordan man som virksomhed kan mindske udslip, ressourceforbrug og affaldsbelastning.
- En mere miljøtilpasset produktion giver et bedre udgangspunkt inden for fremtidige miljøkrav fra myndighederne.
- Svanemærkning kan ses som en guide til arbejdet med miljøforbedringer inden for virksomheden.
- Svanemærkning indeholder ikke kun miljøkrav, men også kvalitetskrav, eftersom miljø og kvalitet ofte går hånd i hånd. Det betyder, at en Svanelicens også kan ses som et kvalitetsstempel.

Hvad kan Svanemærkes?

I disse kriterier svanemærkes tjenesteydelsen at rense og redde væskeskadet elektronik - som laptops, tablets, mobiltelefoner og smart watches. Rensningen kan foregå både manuelt, semimanuelt eller fuldautomatisk. Der er tale om en ydelse, fra virksomheden modtager den væskeskadede elektronik, og til denne er renset, tørret, korrosionen stoppet og produktet er klar til kunden igen.

Hvordan ansøger man?

Licensstrukturen er opdelt således:

Virksomheder, der har kontrol over processen og kan dokumentere den fulde overholdelse af Nordisk Miljømærknings krav, kan ansøge om licens.

Det kan fx være et enkelt værksted, der tilbyder ydelsen - eller leverandøren af en fuldautomatiseret proces, der leveres teknologien til flere værksteder, som siden tilbyder ydelsen. Hvis det er en leverandør af en fuldautomatiseret proces, der er licenshaver, skal det af licensen fremgå, hvilke værksteder og indleveringssteder der er knyttet til den svanemærkede licens. Kun de værksteder og indleveringssteder, der er knyttet til licensen, må markedsføre sig med Svanemærket.

Ansøgning og omkostninger

For information om ansøgningsprocessen og omkostninger i denne produktgruppe henvises til det respektive lands hjemmeside. Se adresser først i dokumentet.

Hvad kræves?

Ansøgningen skal bestå af en ansøgningsblanket/webformular samt dokumentation der viser, at kravene er opfyldt.

Hvert krav er markeret med blokbogstavet O (for obligatorisk krav) samt et nummer. Alle krav skal opfyldes, for at licens kan opnås.

For hvert krav er det beskrevet, hvordan kravet skal dokumenteres. Der findes også forskellige symboler, som anvendes for at lette arbejdet. Symbolerne er:

✉ Send med

🔑 Kravet kontrolleres på stedet

Al information som sendes til Nordisk Miljømærkning vil blive behandlet fortroligt. Underleverandører kan sende dokumentation direkte til Nordisk Miljømærkning, hvilken dokumentation tillige vil blive behandlet fortroligt.

Licensens gyldighed

Miljømærkelicensen er gyldig, så længe kriterierne opfyldes og indtil disse kriterier holder op med at gælde. Kriterierne kan blive forlænget eller justeret, og i sådanne tilfælde forlænges licensen automatisk og licenshaveren vil blive underrettet.

Senest 1 år inden kriterierne udløber, skal Nordisk Miljømærkning informere om, hvilke kriterier der skal gælde herefter. Licenshaveren tilbydes så mulighed for at forny licensen.

Kontrol på stedet

Inden der bevilges licens, kontrollerer Nordisk Miljømærkning normalt på stedet, om kravene opfyldes. Ved kontrollen skal man kunne fremvise materiale for beregninger, original til indsendt attest, måleprotokol, indkøbsstatistik og lignende som støtter kravene.

Spørgsmål

Ved spørgsmål kontaktes Nordisk Miljømærkning, se adresser først i dokumentet. Der kan findes yderligere oplysninger og hjælp vedrørende ansøgningen på de pågældende landes hjemmesider.

1.1 Overordnet kravområde, beskrivelse af serviceydelsen

O1 Beskrivelse af serviceydelsen

Ansøger skal angive følgende information om serviceydelsen:

- Handelsnavn(e).
- Hvilke typer elektroniske produkter som renses.
- Værksteder og indleveringssteder, der omfattes af ansøgningen med fuldt navn og adresse samt GPS-koordinater.
- En beskrivelse af processen fra kunden indleverer sin væskeskadede elektronik og til den returneres igen.
- En beskrivelse af teknologi samt de anvendte materialer, kemikalier og lignende.
- Eventuelle underleverandører af dele af ydelsen skal beskrives med virksomhedsnavn, produktionssted, kontaktperson og hvilke produktionsprocesser som udføres.

✉ Detaljeret beskrivelse i forhold til ovenstående punkter. Eventuelt produktblad kan medsendes som en del af dokumentationen. Brug gerne et flowdiagram til at beskrive produktionsprocessen.

1.2 Ydelsens effektivitet og kvalitet

O2 Redningsprocent

Mindst 70 % af de indleverede og screenede* smartphones, tablets og smartwaches og mindst 80 % af de indleverede og screenede* laptops skal bringes tilbage til kunden i brugbar stand**. Redningsprocenten skal opnås og dokumenteres per renselokation/-anlæg.

For alle elektronikprodukter som reddes, og som ifølge regler for produktgaranti er inden for garantiperioden, er licenshaver ansvarlig for garantien i resten af produktgarantiperioden.

** Med "indleverede og screenede" menes, at de elektroniske produkter er blevet indleveret til tekniker, som har gjort en første vurdering af, om produktet realistisk kan reddes via rens.*

*** Med "brugbar stand" menes, at en tekniker gennemfører en slutkontrol af det elektroniske produkts funktionalitet. Det skal her sikres, at produktet er i samme stand og med samme funktionsniveau som før skaden, og dette skal gennemføres via standardtestprocesdure fra producenten af det elektroniske produkt.*

✉ Licensansøger skal fremsende statistik for hver enkelt renselokation/-anlæg: 1. Indleveret og screenet elektronik. 2. Hvor høj en andel enheder der bringes tilbage til kunden i brugbar stand.

✉ Beregning som viser, at kravet overholdes.

✉ Erklæring fra licenshaver og værksteder (hvis værksteder er knyttet til licensen) om, at det elektroniske produkt efter rensning bliver testet for funktionalitet i henhold til standardtestprocedure fra producenten af produktet.

✉ Erklæring fra licenshaver om, at de overtager garantien i resten af produktgarantiperioden, for alle elektronikprodukter som reddes og som stadig er inden for produktgarantiperioden. Desuden en beskrivelse af hvordan et sådant garantisystem opretholdes og sikres over for kunderne.

O3 Hastighed af rensning

For hver enkelt renselokation/-anlæg i licensansøgningen gælder, at samlet tid til renseproces og tørring ikke må overstige 1 arbejdsdag.

Yderligere reparationer og udskiftning af komponenter indgår ikke i denne arbejdsdag.

✉ Licensansøger skal dokumentere, at selve renseprocessen og tørring gennemføres på under 1 arbejdsdag. Er der i licensen flere renselokationer/-anlæg skal det dokumenteres overholdt for hver enkelt.

O4 Stop af korrosion

Uafhængigt kompetent* 3. parts laboratorie skal have gennemført et testprogram, der ud fra sin ekspertise dokumenterer, at renseprocessen har stoppet korrosionen.

Testen defineres af den uafhængige 3. part, men skal som minimum indeholde:

- Eksponering i 3 dage af repræsentative væsker (fx cola, kaffe og vin) på en eller flere elektroniktyper svarende til det, som der søges licens til.
- Optisk vurdering af korrosionen samt kontrol af systemfunktioner umiddelbart efter rensning, efter 1 uge, efter 3 måneder og efter 6 måneder.

** Med "kompetent" menes et laboratorie, som har kompetence inden for test af korrosion – herunder er akkrediteret til at gennemføre korrosionstest i forhold til ISO 9227. Laboratoriet skal desuden leve op til bilag 1.*

✉ Rapport fra kompetent 3. part der viser, at der ikke sker yderligere korrosion af de produkter, som har været gennem processen. Rapporten skal basere sig på ovenstående.

1.3 Miljøkrav

Kravene i dette afsnit er afgrænset til selve rensnings- og tørreprocessen for det væskeskadede elektroniske produkt. Her indgår ikke energi- eller vandforbrug i virksomheden, som belysning, ventilation, vand til køkken etc.

O5 Energiforbrug

Det samlede årlige gennemsnitlige energiforbrug til rensnings- og tørringsprocessen (A_{energi}) må ikke overstige grænseværdien for energiforbrug (G_{energi}). Kravet skal opfyldes og dokumenteres per renselokation/-anlæg. Det tilladte energiforbrug afhænger af antallet og typen af elektronik der reddes, jf. faktorværdierne i tabellen nedenfor.

Tabel 1 Faktorværdier for energiforbrug til rensning og tørring per reddet enhed

Type af elektronik	Grænseværdi per reddet enhed (F_{energi})
Laptop	1,60 kWh/enhed
Tablet	2,20 kWh/enhed
Smartphone	1,10 kWh/enhed
Smartwatch	2,20 kWh/enhed

$A_{energi} \leq G_{energi}$

Beregning af G_{energi} og A_{energi}:

$$G_{energi} = \sum \left[(Antal)_i \cdot (F_{energi})_i \right]$$

A_{energi} = Det anvendte energiforbrug (elforbrug) i kWh til rensning og tørring.

G_{energi} = Grænseværdi for energiforbrug i kWh på værkstedet til rensning og tørring.

$(F_{energi})_i$ = Faktorværdi for energiforbrug (elforbrug) i kWh/reddet enhed af type i.

$(Antal)_i$ = Antallet af reddede enheder af typen i, som bringes tilbage til kunden i brugbar stand, jf. O2.

✉ For hver renselokation/-anlæg: Målinger af energiforbruget til processen i en afgrænset periode mod antallet af elektronikproduktenheder, som er reddet og leveret tilbage til kunden i brugbar stand.

O6 Vandforbrug

Værkstedets samlede årlige gennemsnitlige vandforbrug til processen (A_{vand}) må ikke overstige grænseværdien for vandforbrug (G_{vand}). Kravet skal opfyldes og dokumenteres per rensningslokation/-anlæg. Det tilladte vandforbrug til processen afhænger af antallet og typen af elektronik, der reddes, jf. faktorværdierne i tabellen nedenfor.

Tabel 1 Faktorværdier for vandforbrug til processen per reddet enhed

Type af elektronik	Grænseværdi per reddet enhed (F_{vand})
Laptop	12 liter/enhed
Tablet	12 liter/enhed
Smartphone	6 liter/enhed
Smartwatch	12 liter/enhed

$A_{vand} \leq G_{vand}$

Beregning af G_{vand} og A_{vand}:

$$G_{vand} = \sum [(Antal)_i \cdot (F_{vand})_i]$$

A_{vand} = Det anvendte vandforbrug i liter til processen.

G_{vand} = Grænseværdi for vandforbrug på værkstedet i liter til processen.

$(F_{vand})_i$ = Faktorværdi for vandforbrug i liter/reddet enhed af type i.

$(Antal)_i$ = Antallet af reddede enheder af typen i, som bringes tilbage til kunden i brugbar stand, jf. O2.

✉ For hver renselokation/-anlæg: Målinger af vandforbruget i processen i en afgrænset periode på værkstedet/-erne mod antallet af elektronikprodukter, som er blevet reddet og leveret tilbage til kunden i brugbar stand.

O7 Afløbsvand

Licenshaver skal ved ansøgning om licens, og efterfølgende en gang om året, teste afløbsvand fra minimum en rensefacilitet/-maskine for følgende tungmetaller:

- Arsen (As)
- Bly (Pb)
- Kviksølv (Hg)
- Kobber (Cu)

- Cadmium (Cd)
- Nikkel (Ni)
- Chrom (Cr)

Afløbsvandstesten skal udføres på det vand, der udledes fra rensefaciliteten/-maskinen til afløb (efter eventuel egen rensning).

Testen skal gennemføres af uafhængigt 3. parts laboratorium*, som er akkrediteret til at gennemføre test af tungmetal på spildevand.

Testmetode: EN ISO 11885 eller ligeværdig national standard.

Hvis der er en intern afløbsvandsrensning, skal der fremsendes en beskrivelse af denne minimum indeholdende beskrivelse af rensemetoden og hvordan eventuelle affaldsfraktioner håndteres.

Udvælgelsen af hvilke rensefaciliteter/-maskiner, der skal indsamles afløbsvandsprøver fra, skal begrundes, og det skal i begrundelsen påvises, at licenshaver stræber efter at få en repræsentativ prøve.

* *Krav til 3. parts laboratorium, jf. bilag 1.*

☒ Beskrivelse af hvordan udvælgelsen af afløbsvandsprøver fra rensefaciliteter/-maskiner er foregået.

☒ Testresultat af afløbsvandsprøver som er blevet testet for de i kravet nævnte tungmetaller. Testen skal være gennemført i henhold til rammerne angivet i kravet.

☒ Rutine som viser, at der en gang om året gennemføres spildevandstest på minimum en rensefacilitet/-maskine, herunder beskrivelse af hvordan udvælgelsen af rensefaciliteter/-maskiner til spildevandstestningen foregår.

☒ Hvis der foretages afløbsvandsrensning internt: Beskrivelse af afløbsvandets rensemetode samt beskrivelse af håndtering af eventuelle affaldsfraktioner herfra.

O8 Kemiske produkter

Alle kemikalier, som anvendes i processen, skal være enten:

Svanemærkede efter et af gældende kriterier:

- Industrielle rengørings- og affedtningsmidler,
- Rengøringsmidler,
- Opvaskemidler til professionel maskinopvask,
- Opvaske- og afspændingsmidler til maskinopvask,
- Opvaskemidler til håndopvask, eller

EU-Blomst mærkede efter et af gældende kriterier:

- Rengøringsmidler,
- Maskinopvaskemidler til industri- og institutionsbrug,
- Opvaskemidler til maskinopvask,
- Opvaskemidler til håndopvask, eller

Bra Miljöval mærkede produkter efter gældende kriterier for ”Kemiske produkter”.

✉ Liste med handelsnavne, leverandører og licensnummer på Svanen/EU-Blomsten/Bra Miljöval på anvendte kemikalier.

O9 Håndtering af elektronikaffald

Licenshaver skal have en rutine som sikrer, at kunden får tilbud om, at licenshaver tager imod de elektronikprodukter, det ikke lykkes at redde.

Alle ikke reddede elektronikprodukter samt eventuelt kasserede enkeltkomponenter skal afleveres til en miljøgodkendt modtager af elektronikaffald* eller sendes tilbage til producenten via Swop-ordning**.

Hvis levering af elektronikaffald ikke går direkte til miljøgodkendt modtager af elektronikaffald eller via Swop-ordning, men via godkendt indsamler, skal indsamler dokumentere, at de leverer til miljøgodkendt modtager af elektronikaffald.

Licenshaver har ansvar for, at data på indsamlede elektroniske produkter slettes. Hvis licenshaver ikke er det led i ydelsen, som har den daglige kontakt med kunderne, men dette varetages af leverandører (fx værksteder), skal der foreligge en aftale med leverandøren om, hvordan elektronikaffald håndteres, så det sikre at data slettes.

** **I Danmark** skal elektronikaffaldet afleveres til miljøgodkendt modtager, enten direkte eller via en af en offentlig myndighed godkendt indsamler (godkendt via Miljøstyrelsens indsamleruddannelse[1]).*

***I Sverige** skal elektronikaffaldet afleveres på en genbrugsstation, som har aftale med ElKretsen. Alternativt skal elektronikaffaldet indsamles af en af ElKretsen godkendt indsamler.*

***I Norge** skal elektronikaffaldet (EE-avfall) afleveres til kommuner eller forhandlere, som sælger tilsvarende EE-produkter, fx forhandlere af elektroniske apparater, dagligvarebutikker og legetøjsbutikker. Tre returselskaber har per i dag godkendelse fra Miljødirektoratet, og tager hånd om alle typer EE-affald: Norsirk AS, ERP Norway AS og RENAS AS. Importører og producenter af EE-produkter skal være medlemmer af en af disse returselskaber.*

***I Finland** skal elektronikaffaldet afleveres til en af de fem godkendte producentsammenslutninger: ERP Finland, SER-Tuottajayhteisö, SELT, ICT-Tuottajaosuuskunta eller Flip.*

***I Island** skal elektronikaffaldet afleveres på en godkendt genbrugsstation.*

*** En "Swop-ordning" betyder, at man sender den skadede elektronikdel tilbage til producenten af det elektroniske produkt, i forbindelse med at man bestiller en ny af samme slags.*

✉ Beskrivelse af og rutine for hvordan man sikrer, at kunder får tilbudt, at licenshaver håndterer den elektronik, som ikke kan reddes.

✉ Beskrivelse af og rutine for håndtering af elektronikaffald der viser, at kravet overholdes - herunder hvem der indsamler og modtager affaldet.

[1] https://mst.dk/affald-jord/affald/indsamleruddannelsen/

✉ Hvis der ikke bruges en Swop-ordning: Dokumentation fra affaldsmodtager om, at de er miljøgodkendt til at modtage elektronikaffald. Hvis der bruges en indsamler, skal denne dokumentere at være godkendt til at indsamle elektronikaffald. Dette skal være i overensstemmelse med de i kravet angivne ordninger for hvert land, som der søges licens til.

✉ Beskrivelse af rutine for sletning af data på elektronikaffald, samt aftale med virksomhed/organisation som hjælper med sletning af data. Hvis licenshaver ikke er det led i ydelsen, som har den daglige kontakt med kunderne, skal aftale med leverandørerne, som viser at sletning af data altid sker (enten hos licenshaver eller leverandør), foreligge.

1.4 Kvalitets- og myndighedskrav

For at sikre, at Nordisk Miljømærknings krav opfyldes, skal der findes et dokumenteret ledelsessystem med følgende rutiner implementeret. Hvis ansøger har et certificeret kvalitetssystem ifølge ISO 9001 eller miljøledelsessystem ifølge ISO 14 001 eller EMAS, hvor følgende rutiner er implementeret, er det tilstrækkeligt, hvis certificeringsorganets revisor bekræfter, at kravene er implementeret.

O10 Organisation og ansvar

Der skal udarbejdes et organisationsdiagram. Ansvar og beføjelser for centrale funktioner skal defineres: Ansvarlig for Svanelicensen, markedsføring, uddannelse og økonomi skal fremgå, tillige med en kontaktperson til Nordisk Miljømærkning.

Hvis licenshaver ikke er det led i ydelsen, som har det daglige ansvar for overholdelse af visse krav, men dette varetages af leverandører fx værksteder, skal følgende også fremgå af organisationsbeskrivelsen: Koblingen mellem licenshaver og leverandører i kontakt med kunderne (værksteder). Hvem hos licenshaver har kontakten med leverandørerne og inden for hvilke områder.

✉ Kopi af organisationsdiagram i henhold til kravbeskrivelsen.

O11 Dokumentation

Licenshaver skal arkivere den dokumentation, som sendes ind sammen med ansøgningen, så længe Svanelicensen gælder. Samtlige dokumenter gældende for licensen skal findes let tilgængelig hos licenshaver. Kontaktpersonen til Nordisk Miljømærkning er ansvarlig for, at dokumentationen er opdateret og tilgængelig.

🔑 Kontrolleres på stedet.

O12 Teknisk service

Licenshaver skal have rutiner/serviceaftaler, som sikrer løbende teknisk service. Rutinerne skal dokumentere, at licenshaver minimum en gang om året gennemfører tilsyn på rensefaciliteter/-maskiner. Derudover skal licenshaver have en kontinuerlig overvågning af rensefaciliteter/-maskiner, så service kan ske, så snart der er behov.

Serviceprotokol skal være let tilgængelig.

✉ Kopi af rutine/serviceaftale som viser, hvordan årligt tilsyn og kontinuerlig overvågning foregår.

🔑 Service- og måleprotokol og andre journaler kontrolleres på stedet.

O13 Ændringer og afvigelser af licens

Planlagte produkt- og markedsmæssige forandringer, fx udskiftning af kemikalier, som påvirker Nordisk Miljømærknings krav, skal meddeles/godkendes af Nordisk Miljømærkning. Uforudsete afvigelser som påvirker Nordisk Miljømærknings krav, skal indrapporteres til Nordisk Miljømærkning.

Hvis licenshaver ikke er det led i ydelsen, som har den daglige kontakt med kunderne, men dette varetages af leverandører (fx værksteder), skal licensansøger fremsende information til Nordisk Miljømærkning, når der kommer nye leverandører til ydelsen, eller hvis nogle ikke længere er en del af ydelsen.

✉ Kopi af rutiner for ændringer og afvigelser.

✉ Hvis licenshaver ikke er det led i ydelsen, som har den daglige kontakt med kunderne, men dette varetages af leverandører (fx værksteder): Fremsend kopi af rutine for at orientere Nordisk Miljømærkning om ændringer for, hvilke leverandører der indgår i ydelsen.

O14 Uddannelse

Alle ansatte skal have viden i forhold til at sikre opfyldelse af Nordisk Miljømærknings krav.

Hvis licenshaver ikke er det led i ydelsen, som har det daglige kontakt med kunderne, men dette varetages af leverandører (fx værksteder):
Al værkstedspersonale, som bidrager til ydelsen, skal uddannes i hvordan de sikrer opfyldelse af Nordisk Miljømærknings krav. Specifikt skal det dokumenteres, hvordan licenshaver sikrer uddannelse af leverandørens personale i brug af godkendte kemikalier, løbende overholdelse af krav til kvalitet og hastighed af rensning og Nordisk Miljømærknings krav til håndtering af elektronikaffald.

Det skal kunne dokumenteres, hvem der deltager i uddannelsen.

✉ Kopi af rutine for uddannelse af ansatte og entreprenører.

O15 Kundeinformation

Kunderne skal informeres om, at de benytter sig af en Svanemærket rens af væskeskadet elektronik, og hvad dette indebærer. Markedsføring af ydelsen skal ske i henhold til Nordisk Miljømærknings retningslinjer for brug af logo (se "Regler for Svanemærkning af serviceydelser" herunder).

Hvis licenshaver ikke er det led i ydelsen, som har den daglige kontakt med kunderne, men dette varetages af leverandører (fx værksteder), skal det fremgå af licenshavers rutiner og salgs-/markedsføringsmateriale, hvordan de vejleder leverandører i brug af logo og information om Svanen til deres kunder.

Licenshavere, som ikke er det led i ydelsen, der har den daglige kontakt med kunderne, bør gå i dialog med Nordisk Miljømærkning om muligheder og begrænsninger for markedsføring af ydelsen hos leverandører (fx værksteder).

✉ Kopi af rutine og salgs-/markedsføringsmaterialer som beskriver, hvordan kunderne informeres.

O16 Love og forordninger

Virksomheden skal sikre, at gældende lovgivning følges med hensyn til arbejdsmiljø, ydre miljø, økonomi, hygiejne og sundhed. Virksomheden må ikke have nogen form for negativ myndighedsanmærkning, som ikke er korrigeret inden for den frist, den udførende myndighed har sat. Hvis kravet ikke opfyldes, kan Nordisk Miljømærkning opsige licensen.

✉ Underskrevet ansøgningsblanket.

Og/eller

🔑 Kontrolleres på stedet.

O17 Opfølgning på licens

Licenshaver skal løbende sikre, at kravene opfyldes i licensens gyldighedsperiode. Mindst en gang om året (senest 6 måneder efter regnskabsafslutning) skal der foretages en intern gennemgang af virksomheden. Hvis licenshaver ikke er det led i ydelsen, som har den daglige kontakt med kunderne, men dette varetages af leverandører (fx værksteder), skal information fra disse leverandører indgå i gennemgangen.

Følgende områder skal gennemgås:

- Krav til redningsprocent overholdes
- Krav til hastighed i ydelsen overholdes
- Krav til energi- og vandforbrug i ydelsen overholdes
- Kun det til licensen godkendte rengøringskemi anvendes i ydelsen
- Elektronikaffald håndteres i henhold til Nordisk Miljømærknings krav
- Test af spildevand for tungmetaller på minimum to rensefaciliteter/-maskiner er gennemført

Nordisk Miljømærkning kan bede om rapporter fra den interne gennemgang samt gennemføre kontrol af et udvalg af - eller af samtlige krav. Kontrollen adviseres på forhånd.

✉ Rutine for opfølgning på licens.

Regler for Svanemærkning af serviceydelser

For nemt at kunne identificere svanemærkede serviceydelser, skal licensnummer samt en beskrivende undertekst fremgå sammen med Svanemærket.

Den beskrivende undertekst for 108 Rens af væskeskadet elektronik er: **Rens af væskeskadet elektronik**

Mere information om regler, afgifter og grafiske retningslinjer findes på www.ecolabel.dk/retningslinjer/

Efterkontrol

Nordisk Miljømærkning kan kontrollere, at licenshaver eller eventuelle leverandører i ydelsen, så som værksteder der forestår redningen, opfylder Nordisk Miljømærknings krav – også efter licens er bevilget. Det kan fx ske ved besøg på stedet eller ved stikprøvekontrol.

Viser det sig, at licensansøger eller eventuelle leverandører af ydelsen, så som værksteder der forestår redningen, ikke opfylder kravene, kan licensen inddrages.

Stikprøver kan også foretages i fx butikker og analyseres af et upartisk laboratorium. Er kravene ikke opfyldt, kan Nordisk Miljømærkning kræve, at licenshaver betaler analyseomkostningerne.

Kriteriernes versionshistorik

Nordisk Miljømærkning fastsatte version 0.0 af kriterierne for XX den DAG MÅNED ÅR og de gælder til og med DAG MÅNED ÅR.

Nye kriterier

I en kommende revision vil Nordisk Miljømærkning se nærmere på:

- Mulighederne for at skærpe kravet til redningsprocent.
- Mulighederne for at skærpe kravet for, hvor hurtigt servicen udføres, så også selve screeningen og eventuel udbytning af reservedele indgår i kravet.
- Skærpede krav til energi og vandforbrug.
- Eventuelt krav til den transport, som indgår i ydelsen.
- Krav til emballage.

Bilag 1 Laboratorier og metoder til prøve og analyse

Generelle krav til prøve- og analyselaboratoriet

Prøvetagnings- og/eller analyselaboratoriet skal opfylde de generelle krav i henhold til ISO 17025 standard for kvalitetsstyring af prøve- og kalibreringslaboratorier eller være et officielt GLP-godkendt analyselaboratorie.

Analyselaboratoriet/prøvetagningsinstituttet til test af korrosion skal være akkrediteret inden for ISO 9227.

Analyselaboratoriet/prøvetagningsinstituttet til test af tungmetaller i spildevand skal være akkrediteret inden for EN ISO 11885 eller ligeværdig national standard.